

**ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG
DOTYCZĄCYCH OCENY**

TYTUŁ OCENY	Program LIFE na lata 2021–2027 (ocena śródkresowa)
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG ENV A3 – Centrum ds. Wiedzy Ekologicznej i Badań, LIFE
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	Planowana data zakończenia: IV kw. 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	LIFE (europa.eu)

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny**Kontekst polityczny**

Program działań na rzecz środowiska i klimatu (program LIFE) uruchomiono 29 kwietnia 2021 r. [rozporządzeniem 2021/783](#). W wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 program LIFE jest jedynym programem UE poświęconym działaniom na rzecz środowiska i klimatu. Ma on zatem zasadnicze znaczenie dla prawodawstwa i polityki UE w dziedzinie środowiska, klimatu i czystej energii.

Program LIFE jest w pełni zgodny z założeniami i celami [Europejskiego Zielonego Ładu](#), takimi jak sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo, nowoczesna, energooszczędna, zasobooszczędna i konkurencyjna gospodarka opierająca się na odnawialnych źródłach energii, zerowa emisja gazów cieplarnianych netto do 2050 r., wzrost gospodarczy oddzielony od wykorzystania zasobów, ochrona i wzbogacanie kapitału naturalnego UE, wysoki standard ochrony zdrowia i dobrostanu obywateli oraz ochrona przed zagrożeniami i skutkami związanymi ze środowiskiem i klimatem.

Zgodnie z art. 20 rozporządzenia LIFE Komisja jest zobowiązana do przeprowadzenia śródkresowej oceny programu.

Cel i zakres

Celem tej oceny śródkresowej jest usprawnienie realizacji programu LIFE i zgromadzenie informacji potrzebnych do opracowania wniosku dotyczącego kolejnego programu.

Ocena obejmie działania w ramach następujących podprogramów LIFE: przyroda i różnorodność biologiczna; gospodarka o obiegu zamkniętym i jakość życia; łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej; oraz przejście na czystą energię w latach 2021–2024. Ocena skoncentruje się na tym, czy i w jakim stopniu program osiąga swoje cele i utrzymuje swój strategiczny kierunek.

Niektóre oczekiwane skutki programu mogą nie być jeszcze widoczne, dlatego w analizie wykorzystane zostaną wszystkie dostępne obecnie informacje, np. wyniki projektów, które mają wkrótce się zakończyć lub które znajdują się na bardzo zaawansowanym etapie realizacji. Pod uwagę wzięte zostaną także osiągnięcia poprzednich programów ochrony środowiska, na których opiera się program LIFE, i jego nowe elementy, takie jak:

1. usprawnione działania na rzecz przyrody i różnorodności biologicznej o rozszerzonym zakresie oraz specjalne wsparcie dla skoordynowanych programów działań w państwach członkowskich;
2. cel 61 proc. dotyczący wydatków na realizację celów klimatycznych;
3. intensywniejsze działania w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych poprzez wprowadzenie nowego podprogramu LIFE „Przejście na czystą energię”;
4. zwiększenie możliwości budowania synergii z innymi funduszami i programami;
5. zwiększenie wpływu w celu sprostania wyzwaniom społecznym poprzez współdziałanie z programem

„Horyzont Europa”, w szczególności z jego „misjami”;

6. rozszerzony zakres geograficzny obejmujący kraje i terytoria zamorskie.

Sprawozdanie z oceny obejmie również spójność programu LIFE z działaniami na rzecz środowiska, klimatu i czystej energii finansowanymi z innych programów i inicjatyw UE oraz sposób, w jaki środki państw członkowskich uzupełniają finansowanie UE w dziedzinie środowiska, klimatu i energii.

Ocena śródkresowa stanowi integralną część procesu kształtowania polityki przez Komisję i umożliwia decydom podejmowanie decyzji w oparciu o najlepsze dostępne dowody. Pozwoli ona na przeprowadzenie krytycznej, opartej na dowodach analizy, z wykorzystaniem rzetelnych i wiarygodnych danych pochodzących z różnych źródeł i odpowiednio przeanalizowanych. Jej autorzy zaprezentują jasny łańcuch logiczny łączący dane, analizę i wnioski oraz określą mocne i słabe strony programu.

Przedstawią również zalecenia dotyczące korekty planu programu i sposobu jego realizacji, aby poprawić jego wyniki w drugiej części okresu wdrażania oraz wnieść wkład w przygotowanie okresu po 2027 r.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Aby uzupełnić ocenę, do gromadzenia danych i opinii od szerokiego grona zainteresowanych stron wykorzystane zostaną różne narzędzia konsultacji. Będą to np.:

- ukierunkowane konsultacje w formie ankiety na temat różnych aspektów wdrażania programu LIFE oraz na temat pytań, które należy uwzględnić w ocenie (pierwszy kwartał 2024 r.); oraz
- ukierunkowane wywiady z najważniejszymi zainteresowanymi stronami (2024 r.).

Przygotowane zostanie sprawozdanie zbiorcze, w którym podsumowane zostaną wyniki działań konsultacyjnych.

Gromadzenie danych i metodyka

Elementem pomocniczym w ocenie będzie badanie, które przeprowadzi wykonawca zewnętrzny, opierające się na oficjalnych i najlepszych dostępnych informacjach i dowodach, takich jak:

- wskaźniki monitorowania i sprawozdawczości programu; oraz
- informacje i dowody związane z projektami wspieranymi w ramach programu LIFE.

Dodatkowe dowody zostaną zgromadzone w ramach różnych działań konsultacyjnych skierowanych do kluczowych zainteresowanych stron.

W ocenie uwzględnione zostaną inne ewaluacje, w szczególności ocena skutków programu LIFE 2021–2027 oraz ocena końcowa programu LIFE z lat 2014–2021. Aby ocenić ciągłość celów i działań programu LIFE w kolejnych programach, w niniejszej ocenie śródkresowej przeanalizowane zostaną również wcześniejsze projekty, w szczególności pod względem skutków, sukcesów i zgromadzonych doświadczeń.